

som udredes dertil, ikke nogen Kommuneudgift i og for sig, men alligevel Statsbidraa, man opkræver dem paa denne Maade, som vi iøvrigt have haft lignende Exempler paa. Vi have saaledes i 1864 haft Krigsskatten, som blev opkrævet igjennem Kommunerne. Maa jeg spørge, om den, fordi den gaar igjennem Kommunernes Kasse, derfor faar Karakteren af en Kommuneskat? Den er og bliver selvfølgelig en Statskat, som indkræves gennem Kommunerne. Saaledes ser jeg ikke rettere, end at det er Staten, som har anlagt og drevet disse Anstalter, men af Hensigtsmæssighedsgrunde, fordi man begyndte provindsielt og senere af Hensyn til Kjøbenhavn, har lagt Udredelsen af Udgifterne over paa Kommunerne og har befaleet dem at indbetale i Statskassen. Jeg kjender ikke — og jeg tror, at de Herrer, der have haft med kommunale Sager at gøre, heller ikke kjende — noget Forhold i Rig- heden med Sindsfygeanstaltneres Forhold til Kommunerne. I alle andre Forhold ved- tager man Budgættet og har en væsentlig Indflydelse paa Regnskabet, men for Sinds- fygeanstaltneres Vedkommende faar man simpelthen en Ordre fra Staten til at ind- betale denne Sum. Det gaar altsaa direkte ind i Statskassen, men det opkræves igjennem Kommunerne. Derfor er det, antager jeg, at Folk, der have siddet her, og som ere godt kjendte med disse Forhold, have ment, at det var rigtig at gjøre Skridtet fuldt ud, at naar Staten har anlagt og drevet disse An- stalter, bør den ogsaa overtage den Del af Udgifterne til Anstalterne, som man hidtil har ladet Kommunerne, ikke alene opkræve men ogsaa udrede. Saaledes har jeg op- fattet Forholdet. Jeg tror at gjengive det rigtig. Det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) var inde paa det igaar, navnlig ogsaa fra det Synspunkt, som blev gjort gjældende i 1875 af Udvalget, i hvilket det ærede Medlem og jeg havde Sæde. Jeg skal ikke fordybe mig deri, men jeg tror, at jeg har gjengivet Hovedtanken rigtig, at det var en Statsgag. Vi hentes, at det var et passende Diemed for Staten at tage sig af, og der kan jeg ogsaa være enig med det ærede Medlem, som jeg nylig henholdt mig til, at særlig Trangstilsælde af den Bestaffenhed, Anbringelse af Sindsfyge, og Udgifterne dertil, for saavidt det Offent- lige skal udrede dem, er en passende Opgave for Staten, og jeg tror ikke, at nogen anden Sag let kan sættes i Righed med den. Jeg ser meget godt, at man kunde tage andre Kommuneudgifter og lægge over paa Staten, men jeg tror ikke, at det ærede Medlem, der nylig talte, har Ret i, at Konsekventsen er,

at man kommer til at tage andre Udgifter med. Naar det ærede Medlem vil analysere Forholdet nøiere, vil han ikke kunne paavise nogen Udgift til Kommunekasserne, der er stillet som denne Udgift. Jeg tror derfor, at der er god Mening i den Holdning, som Folkethingets Flertal eller hele Folkethinget og Regjeringen har indtaget til denne Sag, og jeg for mit Vedkommende kan erklære, at jeg fastholder fremdeles dette Standpunkt. Der er ikke Tale om nogen Statterreform, men om, at Staten gaar over til at gjøre, hvad der burde have været gjort for mange Aar siden og utvivlsomt ogsaa vilde være bleven gjort, naar ikke den Kjøbenhavnske Anstalt havde staaet imellem, nemlig gaa over til at overtage denne Udgift, som man har ladet Kommunerne udrede i mange Aar egentlig imod de Principer, som ellers gjælde med Hensyn til Fordelingen af Udgif- terne mellem Kommune og Stat, og det Princip gjælder dog ellers, at naar Staten anlægger og driver en Eiendom, en Insti- tution eller en Anstalt, saa udreder den og- saa Pengene dertil, og naar den forlanger af Kommunerne, at de skulle bekoste og drive en Institution, eller hvad det nu maatte være, vil den i Reglen indrømme Kommu- nerne nogen Indflydelse baade paa Sty- relsen deraf og paa Økonomien. Der- for er Forholdet til de hidtilværende Statsindsfygeanstalter saa forskjelligt fra Forholdet ved den Kjøbenhavnske, hvil- ket jeg om lidt skal komme ind paa, da der er et andet Spørgsmaal, som jeg først ønskede at sige et Par Ord om. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valg- kreds (C. Hage) udtrykte sig saaledes, at det er en særlig Eiendomsbyrde, der er Tale om at lette, og jeg kan ikke negte, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling) ogsaa er gaaet noget i den Ret- ning, naar han angiver Lovens Diemed som væsentlig det at komme Hartkornsbefidderne til Gode og ikke samtidig angiver det andet Diemed, at den i lige Grad kommer Bykom- munerne til Gode, thi sikkert er det, at det er en Vettelse i den almindelige Kommune- byrde. Der er nemlig ingen Kommunebyrde, det være sig i Amtene eller i Byerne, der hviler saaledes, at den kan siges at hvile paa Besiddelsen, paa Eiendommen, der er heller ingen, der hviler ubetinget eller alene paa Hartkornet, thi hvad Bykommunerne an- gaar — og det gif det ærede Medlem let over, men det er indlysende og klart — ud- redes Byrderne af Kommunekassen. Altsaa Bykommunekasserne udrede denne Udgift, som de udrede andre Udgifter, og som bekiendt kan man ikke sige, at en væsentlig Del af